

INFORMATOR O OFERCIE POMOCOWEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIESAMODZIELNYCH

**opracowany w ramach innowacyjnego projektu
„Pakiet opieki wytchnieniowej”**

2018

Projekt realizowany jest w ramach projektu grantowego ‘Generator Innowacji. Sieci Wsparcia’ finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Partnerem projektu jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności w ramach Programu „Uniwersytetu Trzeciego Wieku – Seniorzy w akcji”

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości

Jeżeli jesteś w trudnej sytuacji finansowej, to w ośrodku pomocy społecznej możesz otrzymać pomoc w formie świadczeń pieniężnych (m.in. zasiłek stały, zasiłek celowy, zasiłek okresowy). Ośrodki udzielają również wsparcia w formie pomocy niepieniężnej (m.in. praca socjalna, pomoc rzeczowa, schronienie). Poniżej przedstawiamy niektóre formy pomocy, z których korzystają osoby starsze, niepełnosprawne i ich rodziny.

POMOC PIENIĘŻNA

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 710 zł,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 529 zł.

Pomoc udzielana jest przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego z powodów wymienionych poniżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej w szczególności z powodu: ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej (pełny katalog zawiera Art.7 Ustawy o pomocy społecznej) po przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego, w którym ustalana jest sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa osób/rodzin, które złożyły wniosek o udzielenie pomocy. Najczęściej udzielaną pomocą pieniężną są: zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek okresowy, zasiłek stały.

JAK UZYSKAĆ POMOC

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

1. Należy złożyć w ośrodku pomocy społecznej wniosek o przyznanie pomocy w formie pieniężnej. Wniosek ten może zostać złożony osobiście przez osobę zainteresowaną, listownie, telefonicznie lub przez inne osoby w imieniu osoby zainteresowanej.
2. Pomoc przyznawana jest na podstawie wywiadu środowiskowego sporządzonego w miejscu zamieszkania osoby wnioskującej o pomoc. W wywiadzie pracownik socjalny opisuje sytuację rodzinną, zdrowotną, mieszkaniową, dochodową i majątkową wnioskodawcy oraz wspólnie gospodarujących członków rodziny.
3. Ośrodek pomocy społecznej wydaje decyzję przyznającą bądź odmowną (od której osoba wnioskująca może się odwołać), wskazując wysokość pomocy, termin jej udzielenia i cel na jaki pomoc została przyznana.

USŁUGI OPIEKUŃCZE LUB SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, oraz osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych (podstawowych lub pielęgnacyjnych) albo specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

JAK UZYSKAĆ POMOC

1. Należy złożyć w ośrodku pomocy społecznej wniosek o przyznanie tej formy wsparcia.
2. Wniosek o udzielenie pomocy w formie usług opiekuńczych może zostać złożony osobiście przez osobę zainteresowaną, listownie, telefonicznie lub przez inne osoby w imieniu osoby zainteresowanej.

3. Pomoc przyznawana jest na podstawie wywiadu środowiskowego sporządzonego w miejscu zamieszkania osoby wnioskującej o pomoc. W wywiadzie pracownik socjalny opisuje sytuację rodzinną, zdrowotną, mieszkaniową, dochodową, majątkową wnioskodawcy oraz wspólnie gospodarujących członków rodziny.
4. Dokumentami potwierdzającymi sytuację życiową są m. in. decyzja potwierdzająca prawo do renty lub emerytury bądź inne dokumenty określające wysokość dochodu rodziny, rachunki potwierdzające regulowanie opłat mieszkaniowych, dokumentacja medyczna i orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy (do wglądu).
5. W przypadku ubiegania się o pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych należy przedstawić zaświadczenie lekarskie o konieczności świadczenia takich usług.

Rada Gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. (Im wyższy dochód tym wyższy udział wnioskodawcy w kosztach świadczonych usług).

Wysokość odpłatności za usługi specjalistyczne, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

ZAMIESZKANIE W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania (a usługi opiekuńcze są już niewystarczającą formą wsparcia), przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej, który zlokalizowany jest jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o tę formę pomocy.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach

wynikających z indywidualnych potrzeb osób z poszanowaniem ich praw, a w szczególności uwzględnia wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa a także stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności (osoby kierowane są do odpowiedniego typu domu np. dla osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych psychicznie, osób przewlekle somatycznie chorych itp.).

PROCEDURA PRZYJĘCIA DO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Starania o przyjęcie do DPS należy rozpocząć od złożenia wniosku do ośrodka pomocy społecznej właściwego do miejsca zamieszkania wnioskodawcy.
2. Pracownik socjalny na wniosek osoby zainteresowanej przeprowadza wywiad środowiskowy oraz zbiera niezbędną do tego celu dokumentację.
3. Po przygotowaniu dokumentacji ośrodek pomocy społecznej wydaje decyzję skierowaniu do DPS i ustala odpłatność za pobyt.
4. W przypadku otrzymania z ośrodka pomocy społecznej odmownej decyzji osobie przysługuje prawo odwołania się do samorządowego kolegium odwoławczego za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji odmownej.

ODPŁATNOŚĆ ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ:

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1. Mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu.
2. Małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej:
 - a. w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
 - b. w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

3. Gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i jego rodzinę.
4. Jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność, nie ma obowiązku wnoszenia opłat przez rodzinę i gminę.

PODCZAS POBYTU W DOMU PRZYSŁUGUJĄ:

- opieka lekarska, opieka pielęgniarska, całodobowa pielęgnacja, zajęcia terapeutyczne,
- dowóz na badania i konsultacje medyczne, niezbędną rehabilitację,
- zaopatrzenie w leki do wysokości limitu określonego przez ministerstwo zdrowia i środki higieniczne (np. pampersy, pomoc w załatwieniu sprzętu rehabilitacyjnego, materaca przeciwoleżynowego, chodzika, protez, balkonika, ortez itp.)
- wyżywienie (trzy do pięciu posiłków dziennie z nieograniczonym dostępem do napojów),
- uczestnictwo w życiu kulturalnym (np. wycieczki, wyjścia do kina, teatru, innych miejsc rozrywki, dostęp do biblioteki, sklepiku, kawiarenki internetowej, kaplicy),
- zapewnienie utrzymania czystości otoczenia oraz pranie i prasowanie pościeli oraz bielizny.

UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH DZIENNEGO DOMU SENIORA:

Dzienne domy są przeznaczone dla osób samotnych w podeszłym wieku bądź osób, nad którymi rodzina nie może sprawować całodobowej opieki. Jeśli osoba nie wymaga pobytu w całodobowej placówce, ale nie radzi sobie z codziennymi obowiązkami, może starać się o przyjęcie do jednego z dziennych domów pomocy społecznej. Dzienny dom seniora to miejsce, w którym można spędzić 8 godzin dziennie. Każdego dnia wydawane są posiłki oraz organizowane są zajęcia pozwalające na poszerzenie wiedzy, poprawę stanu zdrowia bądź rozwijanie swoich zainteresowań. Klienci korzystający z pobytu w Dziennym Domu „Senior+”

ponoszą odpłatność miesięczną ustaloną na podstawie uchwały rady miasta/gminy na terenie którego/której znajduje się dom).

PROCEDURA PRZYJĘCIA DO DZIENNEGO DOMU:

1. Osoba zainteresowana składa wniosek do ośrodka pomocy społecznej.
2. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i przygotowuje dokumentację potrzebną do wydania skierowania i ustalenia opłaty za pobyt w dziennym domu.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE – (przysługujące na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych)

ZASIŁEK PIELEGNACYJNY:

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 184,42 zł miesięcznie. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego (którego płatnikiem jest ZUS).

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY – dla osoby sprawującej opiekę nad osobą niesamodzielną. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje tym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
- lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

KRYTERIUM DOCHODOWE:

Specjalny zasiłek opiekuńczy zależny jest od dochodu. Przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza 764 zł netto na miesiąc.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznaje się na okres zasiłkowy, który trwa od listopada do października następnego roku i wynosi 620 zł.

ZADANIA POWIATU

Szczegółowe informacje na temat rehabilitacji społecznej można uzyskać:

- w miastach na prawach powiatu w miejskich ośrodkach pomocy społecznej,
- w powiatach ziemskich w powiatowych centrach pomocy rodzinie.

ZADANIA DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON):

UCZESTNICTWO W TURNUSIE REHABILITACYJNYM (turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku). Celem uczestnictwa jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych. Turnus trwa minimum 14 dni.

Dokumenty niezbędne do ubiegania się o dofinansowanie ze środków PFRON:

1. wniosek o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym wypełniony przez wnioskodawcę,
2. skierowanie na turnus wypełnione przez lekarza prowadzącego lub lekarza pierwszego kontaktu,
3. kopia orzeczenia o niepełnosprawności,
4. oświadczenie o wysokości dochodu w rodzinie oraz liczbie osób we wspólnym gospodarstwie domowym.

Ośrodek pomocy społecznej (lub PCPR) wydaje decyzję o przyznaniu dofinansowania ze środków PFRON (lub o negatywnym rozpatrzeniu wniosku). Wnioskodawca wybiera organizatora turnusu (zgodnie z rejestrem) oraz podaje termin turnusu – o czym powiadamia OPS w załączniku do wniosku. Wysokość dofinansowania z PFRON uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności, konieczności współdziałania opiekuna, a także sytuacji dochodowej – wskazanej we wniosku wg oświadczenia wnioskodawcy oraz od wysokości środków PFRON, jakimi dysponuje OPS w danym roku kalendarzowym.

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA WYNOSI:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności / I grupa / orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji.
- 27% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności /II grupa/ orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy.
- 25% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności /III grupa/ orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy.
- 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.

W przypadku szczególnie trudnej sytuacji życiowej osoby niepełnosprawnej, dofinansowanie może zostać podwyższone do 40% przeciętnego wynagrodzenia. Jeżeli opiekun pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną lub osoba ta ponosi koszty uczestnictwa opiekuna na turnusie, może on również otrzymać wyższe dofinansowanie.

KRYTERIUM DOCHODOWE WYNOSI:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W przypadku przekroczenia tych kwot dofinansowanie pomniejsza się o kwotę, o którą dochód został przekroczony.

DOFINANSOWANIE DO ZAKUPU PRZEDMIOTÓW ORTOPEDYCZNYCH, ŚRODKÓW POMOCNICZYCH ORAZ SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO:

Zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (tj. np.: zakup pieluchomajtek, aparatów słuchowych, kul, protez, szkieł okularowych, peruk, wózków inwalidzkich itp.) musi odbywać się za pośrednictwem Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ), który określa procentowy limit dofinansowania do zakupu wskazanego przez lekarza przedmiotu i termin, na jaki zostaje on przyznany. Następnie dokonuje się zakupu przedmiotu i otrzymuje fakturę, w której wyszczególniona jest kwota, jaką pokrywa NFZ (limit przyznany na podstawie odrębnych przepisów) i kwota udziału własnego wnioskodawcy. Jeżeli wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną posiadającą aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, to może ona zwrócić się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (dot. mieszkańców powiatów ziemskich) lub Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (w przypadku mieszkańców miast na prawach powiatu) o refundację udziału własnego do zakupionego przedmiotu.

Zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla osoby niepełnosprawnej

Jest to sprzęt zalecony przez lekarza, niezbędny do rehabilitacji w warunkach domowych, który nie jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne. Nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych. Ośrodek pomocy społecznej lub odpowiednio powiatowe centrum pomocy rodzinie może udzielić dofinansowania na sprzęt na wniosek osoby niepełnosprawnej poparty zaleceniami lekarza prowadzącego.

Wnioski o dofinansowanie można składać w każdym czasie.

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA wynosi do 80% jego kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

WARUNKI UZYSKANIA DOFINANSOWANIA:

1. posiadanie dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność.
2. spełnienie kryterium dochodowego nieprzekraczającego kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

KOLEJNOŚĆ POSTĘPOWANIA PRZY ZAŁATWIANIU DOFINANSOWANIA:

Prawo do otrzymania określonego rodzaju przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych mają osoby ubezpieczone.

1. Ubiegając się o dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ze środków PFRON, osoba niepełnosprawna zgłasza się w ośrodku pomocy społecznej w celu otrzymania wniosku lub pobiera go ze strony internetowej;
2. Należy udać się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, który kieruje osobę niepełnosprawną do lekarza specjalisty;
3. W przypadku zaopatrzenie w kule, laski, balkoniki, podpórki – zlecenie może wystawić lekarz podstawowej opieki zdrowotnej.

DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH

O dofinansowanie należy ubiegać się przed przystąpieniem do ich likwidacji. Wnioski składane są w ośrodku pomocy społecznej lub PCPR. Przyznanie dofinansowania do likwidacji barier jest możliwe w sytuacji, gdy osoba ubiegająca się o środki finansowe w uzasadnieniu wniosku wskaże zasadność ich likwidacji, przez którą poprawi się jej samodzielne funkcjonowanie w otoczeniu i społeczeństwie.

Likwidacja bariery architektonicznych to przede wszystkim: przystosowanie łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej, usuwanie progów w mieszkaniu, budowa podjazdów dla osoby, która ma trudności w poruszaniu się.

INNE FORMY POMOCY:

1. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej – świadczące usługi dla seniorów powyżej 65 roku życia, kombatantów i weteranów, osób dotkniętych

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną. Punkty te funkcjonują na terenie całej Polski, co jest rezultatem wejścia w życie ustawy przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości.

2. Kluby seniora – to miejsca spotkań osób starszych, często kluby powstają i są prowadzone przy organizacjach pozarządowych, ośrodkach kultury, spółdzielniach mieszkaniowych. Kluby seniora pozwalają na spotkanie się osób w podobnym wieku, wspólne spędzenie czasu w bezpiecznym otoczeniu i sympatycznej atmosferze. Celem klubów jest integracja uczestników oraz wzajemne wspieranie się i utrzymywanie aktywności osób starszych. W zależności od klubu kryteria przyjęcia mogą być różne – jednym z nich może być wiek bądź miejsce zamieszkania.

Niektóre kluby mogą pobierać składki członkowskie, które przeznaczone są na bieżącą działalność, np. zorganizowanie wycieczki, zakup kawy, ciastek na spotkania czy drobnych materiałów do zajęć terapeutycznych.

3. FEAD Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020 – pomoc w ramach programu kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych. Pomoc udzielana jest w formie rzeczowej, w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są przekazywane bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym. Aby otrzymać pomoc żywnościową należy zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej właściwego do miejsca zamieszkania.